

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei prof. Zoia Gabriela BUCOVALĂ,
Director al Liceului Teoretic "Traian",
Str. Traian nr. 55, mun. Constanța, județ Constanța

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 3691 / 08. FEB. 2023

RECOMANDAREA
Nr. 14 din 08. FEB. 2023

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Constanța al Instituției Avocatul Poporului sub nr.1022/2022, doamna mama minorului l ; domiciliată în mun. jud. Constanța, ne-a sesizat în legătură faptul că la data de 25.11.2022, în timpul orei de istorie, fiul acesteia, a fost victima unei agresiuni fizice din partea lui l , ambii fiind elevi în clasa a din cadrul Liceului Teoretic Traian. Petenta susține faptul că urmare a loviturilor aplicate, copilul a suferit multiple traumatisme, respectiv la nivelul capului, gâtului și spatelui, în acest sens fiind emis Certificatul medico-legal nr. agresivni/2022 din 28.11.2022.

La momentul producerii incidentului, elevii erau în timpul orei de istorie, cadrul didactic fiind în sala de clasă. Elevul s-a repezit asupra minorului , lovindu-l în repetate rânduri, inițial cu palmele, ulterior punându-l la podea, immobilizându-l cu picioarele și lovindu-l în mod continuu cu pumnii. Colegii de clasă au intervenit și au încercat să îl oprească pe agresor, dar nu au reușit, acesta aplicând lovituri de picior chiar și în timp ce era tras de colegi pentru a se opri. Atacul s-a oprit când a intervenit o persoană responsabilă cu asigurarea pazei instituției.

Ulterior incidentului, părintele minorului a anunțat dirigintele despre cele întâmplate, iar acesta i-a comunicat să se prezinte la unitatea de învățământ în data de 28.11.2022, ocazie cu care s-au vizionat înregistrările agresiunii în prezența directorul unității, dirigintelui și a ambilor reprezentanți ai minorilor.

Petenta solicită intervenția instituției Avocatul Poporului, motivat de faptul că drepturile minorului au fost încălcate de către reprezentantul unității de învățământ, dar mai ales de către dirigintele clasei (care este și profesor titular de matematică la clasă), care nu au reușit să gestioneze situația, mai mult ulterior agresiunii au umilit și agresat psihic copilul prin expunerea acestuia la oprobiul public al clasei și manifestând o atitudine părtinitoare cu agresorul care nu este la prima faptă de acest fel”.

În scopul verificării și clarificării situației semnalate, au fost întreprinse demersuri către Inspectoratul Școlar Județean Constanța și Liceul Teoretic "Traian" din mun. Constanța.

Urmare a demersurilor efectuate, prin adresa nr. 2760/2022, înregistrată la Biroul Teritorial Constanța sub nr. 868/2022, **Liceul Teoretic "Traian" din mun. Constanța**, ne-a comunicat următoarele aspecte:

În data de 25.11.2022, elevii [redacted] și [redacted] au fost implicați într-o altercație, incident ce a degenerat într-un act grav de violență, respectiv încăierare. Unitatea școlară a informat Inspectoratul Școlar Județean Constanța despre incident, soluționarea acestuia intrând în atribuțiile școlii.

Doamna profesoară de istorie care se afla la oră în momentul debutului incidentului nu mai este angajanta instituției de învățământ începând cu data de 1.12.2022, preferând să își înainteze demisia.

Referitor la modul de gestionare al situației, se menționează faptul că s-a avut în vedere respectarea prevederilor legale în vigoare și a procedurilor interne, respectiv P.O. 67- Procedura operațională prevenirea și combaterea violenței și P.O.73- Procedura operațională de sancționare a elevilor, și a constat în următoarele acțiuni

Cei doi elevi implicați au fost audiați și consiliați, în prezența părinților, în cadrul Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminare în mediul școlar și promovarea interculturalității.

A fost prezentat cazul și s-a vizualizat filmul care a surprins conflictul dintre cei doi elevi. Elevii au prezentat faptele, așa cum s-au petrecut și totodată au oferit și un istoric al relației dintre ei. Punctul de pornire al conflictului a fost momentul când [redacted] alături de colegul de bancă al lui [redacted] i-au răsturnat ghiozdanul acestuia sub bancă. În momentul când acesta a văzut ghiozdanul pe jos a reacționat violent, lovindu-l repetat pe [redacted]. După ce s-a oprit, [redacted] a continuat să îl interogheze și să îl provoace pe [redacted], iar situația a degenerat într-o încăierare, în care ambii elevi s-au lovit repetat, până a venit o doamna de la pază și i-a despărțit. Din raportul elaborat de Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminare în mediul școlar și promovarea interculturalității prin prof. [redacted] - Consilier școlar, reiese că:

"Analiza psihologică a lui [redacted] în momentul conflictului arată un comportament violent de o intensitate mare, apărut ca urmare a unei acumulări de emoții negative precum frustrare, umilire, furie, sentimentul nedreptății și altele generate de repetate acte de bullying săvârșite de elevul [redacted] asupra lui, după cum afirmă chiar el. Este comportamentul specific victimelor actelor de bullying. [redacted] face parte dintr-o minoritate etnică și religioasă, ceea ce atrage astfel de acte. Totodată elevul, mama și profesorii de la clasă au recunoscut că acesta are dificultăți de exprimare cursivă în limba română. Din acest motiv [redacted] manifestă un stil de comunicare pasiv, neputând întotdeauna să își exprime opiniile sau să își impună punctul de vedere, fie din teama de a nu fi umilit, fie din neputința de a exprima ceea ce simte sau gândește. În timpul conflictului nu a

putut lua decizia corectă, aceea de a cere ajutorul ci a ales, într-un acces de furie, să își facă singur dreptate.

Analiza psihologică a comportamentului elevului din timpul conflictului arată poziția de victimă în timpul primei etape, atunci când îl lovea, pentru ca în a doua etapă și până la final, acesta să manifeste comportamentul celui care dorește să i se facă dreptate, să i se ofere explicații și să își ia revanșa, deoarece a continuat să îl provoace pe deși acesta dorea să plece acasă. Este genul de comportament dominator, impunător care nu vrea să piardă și dorește să își facă dreptate. Debutul conflictului, adică răsturnarea lucrurilor lui arată un act de bullying săvârșit cu intenție."

Elevii au fost informați că vor parcurge un program de consiliere psihopedagogică de minim 10 ședințe în vederea îmbunătățirii relațiilor dintre ei și dezvoltarea abilităților de management al conflictelor.

În urma analizei cazului s-a stabilit că fapta reprezintă abatere disciplinară încadrată în categoria actelor de violență foarte gravă, interzisă de Statutul elevilor prin articolul 15 lit i) conform căruia "Elevilor le este interzis să aibă comportamente jignitoare, indecente, de intimidare, de discriminare și să manifeste violență în limbaj și în comportament față de colegi și față de personalul unității de învățământ".

Potrivit dispozițiilor aceluiași statut, respectiv art.16, lit 7) privind *Sanționarea Elevilor*, "Violența fizică sub orice formă se sancționează conform dispozițiilor legale în vigoare."

În acest sens, Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminare în mediul școlar și promovarea interculturalității propune Consiliului clasei a analizarea cazului și stabilirea sancțiunilor pentru elevii implicați în conflictul din data 25.11.2022.

Consiliului clasei a întrunit în ședință în data de 19.12.2022, analizează cazul și propune sancționarea ambilor elevi cu *muștrare scrisă* însoțită de *scăderea notei la purtare la 6(șase)* conform art. 18 alin. (5) din Statutul elevului. Sancțiunea a fost validată prin hotărârea Consiliului Profesorat din 20.12.2022

Psihologul școlar prof. a intervenit imediat la clasă în cadrul unei ședințe de consiliere colective, în data de 05.12.2022, cu scopul de a ajuta elevii să conștientizeze efectele violenței în clasă și a elaborat un program de consiliere colectivă la clasa a , care se va desfășura pe toată perioada anului școlar 2022-2023.

În colectivul clasei au mai existat mici altercații în care au fost implicați aceiași elevi, incidentele fiind gestionate de către diriginte prin discuții cu părinții.

Dirigintele clasei împreună cu unul dintre părinți au inițiat un program de consiliere de grup privind dezvoltarea personală unde participă, pro bono, elevi ai clasei cu consimțământul părinților.

Problema violenței a fost tratată sub diverse forme în cadrul orelor de dirigiență, dar nu există dovezi care să ateste vreo nominalizare a elevilor nici în aceste ore, nici în ședințele cu părinții.

Prin adresa nr. 8321/2022, înregistrată la Biroul Teritorial Constanța sub nr. 869/2023, **Inspectoratul Școlar Județean Constanța**, ne-a comunicat suplimentar față de răspunsul deja înaintat de unitatea de învățământ, următoarele aspecte:

În anul școlar 2022-2023, până în prezent, a fost raportat de la Liceul Teoretic „Traian” din Constanța către Inspectoratul Școlar Județean Constanța un singur caz de violență între elevi, în data de 25.11.2022 (telefonic). S-a cerut o notă de relații directorului unității de învățământ.

Elevul ..... a mai fost implicat și în alte altercații care au fost gestionate de către doamna dirigintă prin discuții purtate cu părinții.

La inspecția tematică efectuată de către inspectorii de sector, din data de 13.10.2022, s-a constatat constituirea comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, conform Deciziei nr. 112/31.08.2022 și a grupului de acțiune antibullying cu rol de prevenire, identificare și soluționare a faptelor de bullying, conform OMEC nr. 4343/ 27.05.2020, prin Decizia 144/ 05.09.2022.

S-a solicitat conducerii unității de învățământ să se întrunească comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității în vederea analizării aspectelor sesizate și să se monitorizeze sistematic toate formele de violență și să se desfășoare activități de prevenire a violenței în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Constanța- Biroul Siguranță Școlară. În plus, s-a discutat să se realizeze consilierea elevilor de către consilierul școlar al unității de învățământ în vederea implementării unui program de consiliere psihopedagogică ce vizează combaterea actelor de intimidare, violență și agresiune.

Concluzii:

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, raportat la dispozițiile art. 49 și 32 din Constituție, *privind protecția copiilor și tinerilor și dreptul la învățatură*, putem concluziona faptul că altercația elevilor de clasa a ..... a de la Liceul Teoretic Traian din mun. Constanța s-a produs la data de 25.11.2022, în timpul orei de istorie. *Ulterior incidentului cadrul didactic și-a înaintat demisia.*

Pe fondul producerii altercației, a fost întrunită comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, care cercetat situația, a purtat discuții cu minorii implicați în altercație și părinții acestora, a evaluat din punct de vedere psihologic ambii minori, a deferit cazul consiliului clasei, care întrunit în ședință la data de 19.12.2022 a propus sancționarea ambilor elevi cu muștrare scrisă însoțită de scăderea notei la purtare la șase. Sancțiunea a fost ulterior validată prin hotărârea consiliului profesoral. La data de 20.12.2022, a fost emisă Decizia nr. 165 a directorului unității de învățământ prin care s-a adus la cunoștință elevului Lățea sancțiunea aplicată. Acest act poate fi contestat la Consiliul de Administrație al liceului și ulterior în instanța de contencios administrativ.

Totodată, la nivelul clasei a fost dispus elaborat un program de consiliere colectivă la clasa a VI-a A, care se va desfășura pe toată perioada anului școlar 2022-2023.

Având în vedere dispozițiile

- a. *Legii nr.1/2011 privind educația națională,*
- b. *Ordinul Ministerului Educației nr. 4183/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar,*
- c. *Norme Metodologice din 2020 de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1[^]1), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying*
- d. *Ordinul OMENCS nr. 4742/2016 privind Statutul elevului,*

Coroborate cu prevederile art. 59 din Constituția României și dispozițiile art.15 alin.(2), art.16, și ale art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului

Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta

RECOMANDARE

- **Directorului Liceului Teoretic "Traian" din mun. Constanța, pentru ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare să dispună**
- revizuirea Regulamentului Intern nr. 2196/04.10.2022, raportat la art. 2 din Anexa nr. 1 din Norme Metodologice din 2020 de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1[^]1), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying, potrivit căruia " *Fiecare unitate de învățământ prevede în regulamentul de ordine interioară obiectivul "școală cu toleranță zero la violență", ce va fi adus la cunoștința personalului didactic/didactic auxiliar/nedidactic/elevilor/părinților. De asemenea, în acord cu profesorii, elevii și părinții acestora, unitățile de învățământ stabilesc, prin regulamentul de ordine interioară a unității de învățământ (ROI), măsurile aplicabile în cazul unui comportament inadecvat, imoral sau necolegial al unor copii față de alți copii.* "
  - prelucrarea/ reprelucrarea în rândul cadrelor didactice de la nivelul unității de învățământ a Ordinului Ministerului Educației nr. 4183/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, *în referire la interdicțiile și obligațiile stabilite în sarcina personalului din învățământul preuniversitar,*
  - implementarea la nivelul Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității a dispozițiilor art. 72 din ordinul ante-menționat, cu privire la compunerea acesteia,
  - măsurile legale în vederea punerii în aplicare a recomandărilor Inspectoratul Școlar Județean Constanța, după cum urmează monitorizarea în mod sistematic a tuturor formelor de violență, desfășurarea unor activități de prevenire a violenței în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Constanța- Biroul Siguranță Școlară, consilierea elevilor de către consilierul școlar al unității de învățământ în vederea implementării unui program de consiliere psihopedagogică ce vizează combaterea actelor de intimidare, violență și agresiune.

Directorul Liceului Teoretic "Traian" din mun. Constanța, va informa în 30 de zile, Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Constanța, cu privire la însușirea recomandării și a măsurilor dispuse

